

CONSILIUL PENTRU PREVENIREA ȘI ELIMINAREA DISCRIMINĂRII ȘI ASIGURAREA EGALITĂȚII

СОВЕТ ПО ПРЕДУПРЕЖДЕНИЮ И ЛИКВИДАЦИИ ДИСКРИМИНАЦИИ И ОБЕСПЕЧЕНИЮ РАВЕНСТВА
COUNCIL ON THE PREVENTION AND ELIMINATION OF DISCRIMINATION AND ENSURING EQUALITY

Adresa: Republica Moldova, Chișinău, MD-2004
bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr.180, bir.405
tel.: +373 (0) 22 21-27-26

Адрес: Республика Молдова, Кишинёв, MD-2004
бул. Стефан чел Маре, 180, каб. 405
тел.: +373 (0) 22 21-27-26

DECIZIE din 02 august 2018 cauza nr. 36/18

Membrii Consiliului participanți la ședința de deliberare:

Ian FELDMAN – președinte
Svetlana DOLTU – membră
Andrei BRIGHIDIN – membru
Victorina LUCA – membră
Evghenii Alexandrovici GOLOȘCEAPOV - membru

au examinat susținerile scrise ale:

petiționarului: XXXXXX

reclamatei: Primăria municipiului Chișinău și

au deliberat, în ședință închisă, cu privire la următoarele

I. **Obiectul plângerii**

Discriminare pe criteriu de limbă în acces la informații de interes public manifestată prin absența versiunii în limba rusă a paginii web a autorității.

II. **Admisibilitatea obiectului plângerii**

Plângerea corespunde cerințelor art. 13 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25.05.2012 și nu ridică excepțiile de inadmisibilitate prevăzute de pct. 42 din Legea nr.298 cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității din 21.12.2012.

III. **Susținerile părților**

Alegațiile petiționarului

- 3.1 Petiționarul, având calitatea de jurnalist, comunică că în procedura de elaborare a unui articol pentru o publicație în limba rusă, a constatat că site-ul nu are o versiune în limba rusă. Petiționarul susține că acest fapt limitează accesul la informație de interes public, pentru cetățenii Republicii Moldova vorbitori de limbă rusă. De asemenea, petiționarul susține că specificul activității impune formulări exacte, precise și o terminologie de specialitate, care de multe ori pot fi valorificate doar în limba originală, sau printr-o traducere oferită de către autoritatea emitentă. Petiționarul solicită constatarea discriminării în acces la informație de interes public.

Poziția reclamatei

- 3.2 Autoritatea reclamată notează că, potrivit art. 10 din Constituția Republicii Moldova, statul recunoaște și garantează dreptul tuturor cetățenilor la păstrarea, la dezvoltarea și la exprimarea identității lor etnice, culturale, lingvistice și religioase. Potrivit art. 13 alin. (1) din Constituție, limba de stat a Republicii Moldova este limba

moldovenească, funcționând pe baza grafiei latine, iar alin. (2) al articolului respectiv prevede că, statul recunoaște și protejează dreptul la păstrarea, la dezvoltarea și la funcționarea limbii ruse și a altor limbi vorbite pe teritoriul țării. Totodată, menționează că Legea cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul Republicii Moldova nr. 3465-XI din 01 septembrie 1989, stabilește rolul limbii de stat, și anume că limba de lucru în organele puterii de stat, cât și limba de corespondența dintre organele puterii de stat este limba română. Respectiv în conformitate cu pct.31 al Hotărârii Guvernului nr. 188 din 03 aprilie 2012 privind paginile oficiale ale autorităților administrației publice în rețeaua Internet, informația pe paginile-web oficiale se publică în conformitate cu legislația în vigoare privind funcționarea limbilor. Totodată, se recomandă traducerea informației într-o limbă de circulație internațională, în cazul existenței în lista de personal a funcției de traducător. Astfel, se menționează că în statele de personal ale Direcției relații publice, subdiviziune responsabilă de întreținerea paginii web oficiale a primăriei, www.chisinau.md, dar și în alte subdiviziuni nu este inclusă funcția de traducător. Primăria își propune ca în perioada următoare să asigure publicarea informației pe pagina web oficială în limbile rusă și engleză.

IV. Dreptul național și internațional relevant

- 4.1 **Constituția Republicii Moldova la art. 10 alin. (2)** menționează că statul recunoaște și garantează dreptul tuturor cetățenilor la păstrarea, la dezvoltarea și la exprimarea identității lor etnice, culturale, lingvistice și religioase; **art. 13 alin. (1)** stipulează că limba de stat a Republicii Moldova este limba moldovenească, funcționând pe baza grafiei latine; **alin. (2)** statul recunoaște și protejează dreptul la păstrare, la dezvoltare și la funcționarea limbii ruse și a altor limbi vorbite pe teritoriul țării; **alin. (4)** modul de funcționare a limbilor pe teritoriul Republicii Moldova se stabilește prin lege organică; **art. 16 alin. (2)** garantează dreptul la egalitate tuturor cetățenilor Republicii Moldova în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială; **art. 34 alin. (1)** prevede că dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngădit; alin. (2) autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sânt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal; alin. (4) mijloacele de informare publică, de stat sau private, sânt obligate să asigure informarea corectă a opiniei publice.
- 4.2 **Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25.05.2012 la art. 1 alin. (1)** stabilește că scopul p legi este prevenirea și combaterea discriminării, precum și asigurarea egalității tuturor persoanelor aflate pe teritoriul Republicii Moldova în sferile politică, economică, socială, culturală și alte sfere ale vieții, fără deosebire de rasă, culoare, naționalitate, origine etnică, limbă, religie sau convingeri, sex, vârstă, dezabilitate, opinie, apartenență politică sau orice alt criteriu similar; **art. 2** oferă definiția discriminării ca fiind orice deosebire, excludere, restricție ori preferință în drepturi și libertăți a persoanei sau a unui grup de persoane, precum și susținerea comportamentului discriminatoriu bazat pe criteriile reale, stipulate de prezenta lege sau pe criteriile presupuse; **art. 3** stabilește că subiecți în domeniul discriminării sânt persoanele fizice și juridice din domeniul public și privat.
- 4.3 **Legea cu privire la drepturile persoanelor aparținând minorităților naționale și statutul juridic al organizațiilor lor nr. 382 din 19.07.2001 la art. 4 alin. (2)** prevede că orice discriminare din motivul apartenenței la o minoritate națională este

interzisă; **art.7** stipulează că persoanele aparținând minorităților naționale au dreptul la libera folosire a limbii materne, atât în scris, cât și oral, să aibă acces la informații în această limbă, să o difuzeze și să facă schimb de informații; **art.8 alin. (1)** prevede că statul asigură publicarea actelor normative, comunicărilor oficiale și altor informații de importanță națională în limbile moldovenească și rusă.

4.4 Hotărârea Guvernului Republicii Moldova privind paginile oficiale ale autorităților administrației publice în rețeaua internet nr. 188 din 03.04.2012 la pct. 2 definește pagină-web oficială ca pe ansamblul informațiilor oficiale în formă electronică și al mijloacelor de dialog interactiv, pe care autoritatea administrației publice le pune la dispoziție cetățenilor în rețeaua Internet. **pct. 31** informația pe paginile-web oficiale se publică în conformitate cu legislația în vigoare privind funcționarea limbilor. Se recomandă traducerea informației într-o limbă de circulație internațională, în cazul existenței în lista de personal a funcției de traducător.

4.5 Raportorul Special ONU pentru problemele minorităților, Rita Izsák-Ndiaye, în raportul realizat urmare a misiunii în Republica Moldova din 2016 la pct. 103 îndeamnă autoritățile să-și intensifice eforturile pentru a garanta libera alegere de a folosi limba de stat, limba rusă sau o limbă minoritară, atunci când se adresează instituțiilor publice. Raportorul Special recomandă Guvernului să ofere versiuni în limbile minoritare pentru site-urile oficiale.

V. În concluzie, Consiliul reține următoarele

5.1 Examinând materialele dosarului, Consiliul reține spre examinare o discriminare pe criteriu de limbă în acces la informații de interes public.

5.2 Consiliul reamintește că atât legislația națională (art. 15 alin.1 și art. 19 din Legea nr. 121 cu privire la asigurarea egalității), cât și practica Curții Europene a Drepturilor Omului (printre multe altele, a se vedea cauza Dordevic c. Croația par. 82-84, par.177, cauza Chassagnou și alții v. Franța par. 91-92, Timishev v. Rusia par.57) stabilesc o regulă specială referitor la sarcina probei în litigiile privind discriminarea, și anume: sarcina probei trece la reclamat atunci când petiționara/petiționarul prezintă dovezi din care se poate prezuma că a existat un tratament discriminatoriu. Respectiv, pentru a institui o prezumție a discriminării directe, faptele invocate trebuie să caracterizeze cumulativ următoarele elemente:

- a) existența unui tratament mai puțin favorabil (excludere, deosebire, restricție etc.) în exercitarea unui drept recunoscut de lege,
- b) aplicat în comparație cu alte persoane (un grup de persoane)
- c) cu care petiționarul se află în situație analogică,
- d) în baza unui criteriu protejat.

5.3 Analizând argumentele formulate de petiționar, Consiliul constată că acestea sunt suficiente pentru a institui prezumția discriminării. Consiliul subliniază că tratamentul mai puțin favorabil, în situația examinată, se deduce din faptul că persoanele aparținând minorităților lingvistice nu vor avea acces la informațiile de interes public la care au acces vorbitorii de limbă română, din considerentul că pagina web a primăriei nu are versiune în limba rusă, nici în alte limbi minoritare vorbite pe teritoriul Republicii Moldova.

5.4 Conform art. 15 alin. (1) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25.05.2012, sarcina de a proba că faptele în cauză nu constituie discriminare revine persoanei/instituției despre care se presupune că a comis fapta discriminatorie.

- 5.5 Autoritatea reclamată invocă lipsa traducătorilor în statele de personal ale instituției care ar putea să traducă și să plaseze informația într-o altă limbă decât cea română și subliniază că pe viitor va întreprinde măsurile necesare pentru a asigura publicarea informației pe pagina web oficială a primăriei în limbile rusă și engleză.
- 5.6 Consiliul notează că lipsa traducătorilor în statele de personal ale instituției nu este o justificare tocmai potrivită situației, din moment ce tehnic nu există o versiune a site-ului într-o altă limbă unde ar putea fi plasate informațiile de interes public traduse.
- 5.7 Astfel, Consiliul subliniază că accesul limitat la informație menține inegalitățile existente, perpetuând obstacolele în realizarea efectivă a drepturilor omului din diferite sfere ale vieții și îndeamnă Primăria municipiului Chișinău să-și intensifice eforturile pentru a asigura accesibilitatea informației pe pagina web oficială pentru vorbitorii de limba rusă și, eventual, alte limbi vorbite pe teritoriul Republicii Moldova.

Astfel, conducându-se de prevederile art. 2 și art. 15 alin.(4) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25.05.2012, coroborat cu pct. 61 din Legea cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nr. 298 din 21.12.2012,

CONSILIUL DECIDE

1. Faptele constatate reprezintă discriminare pe criteriu de limbă în acces la informații de interes public.
2. Primăria mun. Chișinău va întreprinde măsuri necesare pentru a asigura accesibilitatea informației pe pagina web oficială pentru vorbitorii de limba rusă.
3. Decizia se comunică părților și va fi făcută publică pe adresa www.egalitate.md.
4. Decizia este cu drept de atac în instanța de contencios administrativ, conform prevederilor pct. 65 ale Legii nr. 298 din 21.12.2012 cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității și Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10.02.2000.

Membrii Consiliului care au votat decizia:

Ian FELDMAN – președinte

Svetlana DOLTU – membră

Andrei BRIGHIDIN – membru

Victorina LUCA – membră

Evghenii Alexandrovici GOLOȘCEAPOV - membru